

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Освітня програма	36296 Англійська мова і література та друга іноземна мова
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

15.04.2022 р.

Справа № 2250/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 01 "Освіта" у складі:

Островська Катерина Олексіївна – головуєчий,
Андрощук Ігор Петрович,
Гавриленко Тетяна Леонідівна,
Демченко Олена Петрівна,
Коваленко Наталія Володимирівна,
Коренева Інна Миколаївна,
Лобода Дмитро Олександрович,
Носаченко Володимир Миколайович,
Огнистий Андрій Володимирович,
Попович Анжеліка Станіславівна,
Рябовол Лілія Тарасівна,

за участі запрошених осіб:

Грижак Людмила Михайлівна – гарант ОП,
Овсієнко Леся Олександрівна – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	36296
Назва ОП	Англійська мова і література та друга іноземна мова
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.02 Мова і література (англійська)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 11, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета ОПП відповідає Концепції розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2012-2022 роки (http://www.chnu.edu.ua/res//chnu.edu.ua/normdocs/konz_rozv_12_221.doc) та Статуту Чернівецького національного університету) (<https://cutt.ly/cRSps8F>). Проте, потребує уточнення рівень загальної середньої освіти, для якого здійснюється підготовка фахівців за ОПП відповідно до ст.10 ЗУ «Про освіту». ОПП за предметною спеціальністю 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)) має назву «Англійська мова і література та друга іноземна мова», що не в повній мірі відображає специфіку спеціальності «Середня освіта» і повністю співпадає за назвою з ОПП спеціальності 035 Філологія і може ототожнюватися із освітніми програмами за цією спеціальністю. Доцільно врахувати Лист МОН України №1/9-377 від 05.06.2018 р. «Щодо надання роз'яснень стосовно освітніх програм», зокрема твердження: «Назви освітніх програм повинні мати ознаки (ключові слова) назви відповідних спеціальностей (спеціалізації, спеціалізацій), припускаючи повний збіг або використання парафраза, або за змістом відповідати цим назвам з урахуванням особливостей реалізації освітніх програм...». ОПП передбачає вивчення другої іноземної мови (німецької/французької), освітні компоненти якої є вибіркокими. Це дозволяє стверджувати, про наявність в ОПП двох «прихованих» спеціалізацій, що може розглядатися як дві окремі освітні програми. Такий підхід ЗВО до розробки ОПП є системним і простежується в інших освітніх програмах 014.02. ОПП не передбачає присвоєння професійної кваліфікації вчителя, що є порушенням вимог п.3 статті 58 ЗУ «Про освіту». Необґрунтованим є окреслення в ОПП 2017-2020 рр. такої придатності до працевлаштування як 2320 - Викладач професійно-технічного навчального закладу 2320 - Викладач професійного навчально-виховного закладу, 2331 - Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти, 3340 - Асистент вихователя соціального по роботі з дітьми з інвалідністю, 3340 - Асистент вчителя, 2351.2 - Вихователь-методист, 2359.2 - Методист позашкільного закладу, 2359.2. - Організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми, 3340 - Лаборант (освіта). Інтегральна компетентність ОПП потребує уточнення формулювання з оскільки не відбиває специфіку предметної спеціальності. У поданому в ОПП формулюванні інтегральна компетентність може бути застосована до будь-якої освітньої програми спеціальності «Середня освіта». Наявні 3 рецензії від стейкхолдерів на ОП не містять дат підписання. Рецензії носять констатувальний характер, без зауважень та пропозицій. Як слабку сторону ОПП слід відзначити те, що вона не передбачає національну кредитну мобільність, про що чітко зазначено в ОПП. Структурно-логічна схема в ОПП 2021 року не відображає деякі зв'язки між ними. Зокрема, відповідно до структурно-логічної схеми ОПП 2022 року не простежуються зв'язки між ОК7 «Методика...» та ОК 18 «Педагогіка...» та ін.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

До робочої групи з розробки та перегляду ОПП всіх років не включені представники від роботодавців та здобувачів, що не дозволяє стверджувати про їх залучення до перегляду ОПП. Таке зауваження є системним для ЗВО. Зі звіту ЕГ та матеріалів справи зрозуміло, що ЗВО врахував потреби стейкхолдерів під час оновлення ОПП у 2021 році.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП становить 240 кредитів ЄКТС, із них на обов'язкові компоненти відведено 179 кредитів (74,6%), на дисципліни за вибором студентів – 61 кредит (25,4%) в ОПП 2021 року. ОПП 2018, 2020 рр. також не порушують вимоги ст. 62, п. 15 ЗУ «Про вищу освіту».

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ОПП структурована на обов'язкову та вибіркову частину, немає поділу на цикли загальної і професійної підготовки. Проте в навчальному плані виокремлюються обов'язкові і вибіркові дисципліни цих циклів. В ОПП та НП вибіркові дисципліни чітко визначені ЗВО. ОПП має достатню гуманітарну підготовку. Педагогічна практика в ОПП зазначається одним ОК обсягом 24 кредита і передбачає одну форму контролю. Проте у навчальному плані вона фактично складається із 4-х практик (навчальна виробнича практика з відривом від виробництва, ознайомлювальна педагогічна практика з основної мови, ознайомлювальна педагогічна практика з основної мови, виробнича практика з відривом від виробництва), які мають свої форми контролю. Логіка викладання освітніх компонентів є дещо порушеною: ОК «Методика навчання англійської мови у ЗЗСО» починається у 2 семестрі, ОК «Ознайомлювальна педагогічна практика...» у 3-4 семестрі, а ОК «Педагогіка з основами педагогічної майстерності» - у 6 семестрі. ОПП сфокусована на підготовці вчителя англійської мови, має недостатньою підготовку з літератури, проте в назві ОПП зазначається не англійська мова, а й література.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 014 Середня освіта, проте він сконцентрований на підготовці здобувачів до викладання у ЗЗСО англійської мови. Література залишилась поза увагою розробників ОПП. Зокрема, в ОПП немає освітніх компонентів/модулів ОК, що забезпечували б таку підготовку. Також слід зазначити, що зміст практичної підготовки дещо виходить за межі спеціальності «Середня освіта». Зокрема, наскрізна програма практики передбачає у 7 семестрі тему «Навчання молодших школярів» та індивідуальні завдання - аналіз уроків іноземної мови у початкових класах, проте це суттєво не впливає на загальну якість підготовки здобувачів.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Вибір дисциплін у ЗВО здійснюється у межах чітко визначеного переліку вибіркових дисциплін ОПП та НП і передбачає вибір 1 з 3-х ОК (окрім ВБ1 та ВБ2)(2021 р.), у ОПП 2020 – вибір 1 з 2-х ОК. Вибіркові дисципліни на ОПП передбачаються вже у 1 семестрі. Проте у п.3.1.2 Положення про порядок реалізації студентами Чернівецького національного педагогічного університету імені Юрія Федьковича права на вибір навчальних дисциплін зазначається, що «для студентів-першокурсників вибір навчальних дисциплін на другий курс має здійснюватися на етапі завершення другого семестру», і процедура вибору вибіркових дисциплін студентами на 1-2 семестр не передбачена.

Як позитивне відзначаємо динаміку у створенні можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії в ОПП 2018-2021 рр.: в ОПП 2021 року вже є можливість вибору загальноуніверситетської дисципліни.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Обсяг практичної підготовки в ОПП 2018 року складає 11 кредитів, в ОПП 2020 року – 19 кредитів, в ОПП 2021 року – 24 кредита, що свідчить про позитивну динаміку ОПП. Аналіз змісту програми наскрізної педагогічної практики засвідчив, що в ній не зазначено, в яких класах вона проводиться, точно не встановлений обсяг завдань для здобувачів (зокрема не визначається кількість залікових уроків, виховних заходів тощо). Це потребує додаткових пояснень з боку ЗВО.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Освітня програма містить достатні можливості та необхідну кількість освітніх компонентів, що спрямовані на формування соціальних навичок здобувачів.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

ГЕР відзначає, що розробники під час перегляду ОПП врахували Професійний стандарт вчителя закладу загальної середньої освіти (наказ Мінекономіки №2736 від 23.12.2020 року).

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому оприлюднені на офіційному сайті ЗВО за посиланням (http://vstup.chnu.edu.ua/?page_id=80), є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Національна академічна мобільність на ОПП не передбачена, про що однозначно зазначено в ОПП.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

ЗВО доцільно звернути увагу на результати опитування здобувачів цієї ОП: не всі студенти переконані, що програма стимулює до науково-дослідницької діяльності (53,5% опитаних поставили оцінку 1-3 за 5-бальною шкалою).

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

ГЕР погоджується з ЕГ щодо необхідності оновлення змісту курсів «Педагогіка з основами пед. майстерності», «Методика навчання англійської мови у ЗЗСО» сучасним контентом відповідно до концепції Нової української школи.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Як позитивну практику слід відзначити активну участь здобувачів ОПІ у програмах міжнародної академічної мобільності.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Акредитаційна експертиза здійснювалася ЕГ 26-28 січня 2022 року, проте на сайті кафедри (http://english.chnu.edu.ua/?page_id=2469&lang=uk) зазначаються семестри минулого навчального року, а силабуси – частково мають дату 2021 рік, частково – дати затвердження не мають, що не дозволяє зробити висновок чи оновлювалися вони.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Питання (не програма) кваліфікаційного іспиту оприлюднені на сайті (http://english.chnu.edu.ua/?page_id=3609&lang=uk), містять психолого-педагогічний, методичний та предметний (англійська мова) складники. Не містить питань, що стосуються другої іноземної мови.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження

результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

З матеріалів акредитаційної справи можна зробити висновок, що ЗВО популяризує академічну доброчесність.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ЕГ зазначає, що роботодавці долучаються до проведення занять у «гостьовому режимі» і не залучаються до викладання на ОП як сумісники (на умовах оплати праці). На погляд ГЕР варто було б залучати носіїв мови, роботодавців та професіоналів-практиків до організації освітнього процесу та проведення навчальних занять на умовах оплати праці. Цю діяльність зробити системною на ОПП. Потребує посилення публікаційна активність окремих НПП, задіяних на ОПП.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених

освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

У відомостях самооцінювання ЗВО та у звіті ЕГ зазначається наявність лінгафонного кабінету. Проте у табл.1 відомостей самооцінювання не зазначено про використання лінгафонного кабінета під час вивчення освітніх компонентів.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

В робочу групу з розробки та перегляду ОПП не входять здобувачі освіти. Доцільно залучати здобувачів до роботи робочої групи з розробки ОПП, до проведення опитувань та аналізу їх результатів.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

В робочу групу з розробки та перегляду ОПП не входять роботодавці. Доцільно залучати роботодавців до роботи робочої групи.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

У відомостях самооцінювання нічого не зазначено про урахування результатів акредитації інших ОПП, що дозволило б ЗВО уникнути окремих спільних зауважень ЕГ та ГЕР (наприклад, за критеріями 1, 2 та ін.).

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Аналіз матеріалів акредитаційної справи засвідчує, що у ЗВО формується культура якості.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Зклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Зклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Потребує уточнення рівень освіти, для якого здійснюється підготовка фахівців відповідно до ст.10 ЗУ «Про освіту». 2. Потребує уточнення формулювання інтегральної компетентності відповідно до специфіки предметної спеціальності. 3. Доцільно переглянути можливість присвоєння професійної кваліфікації випускникам відповідно до вимог п.3 статті 58 ЗУ «Про освіту». 4. Забезпечити належну ідентифікацію освітньої програми для всіх зацікавлених сторін та уникнення її ототожнення з однойменною ОПП спеціальності 035 Філологія. 5. Дотримуватися визначених ЗВО процедур перегляду і затвердження ОП. Під час перегляду та оновлення ОП активніше залучати стейкхолдерів до обговорення та формулювання програмних результатів навчання ОП. Своєчасно оприлюднювати затвержені ОПП на сайті ЗВО. 6. Переглянути розділ «придатність до працевлаштування здобувачів» та привести цей розділ ОПП у відповідність до предметної області й змісту ОПП. 7. Передбачити на ОПП можливість національної кредитної мобільності. 8. Удосконалити структурно-логічну схему ОПП з метою правильного відображення зв'язків між освітніми компонентами. 9. Продовжити практику аналізу та врахування досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Здійснити розподіл ОК в ОПП на цикли загальної та фахової підготовки. 2. Ліквідувати порушення у структурно-логічній схемі щодо викладання педагогічних і методичних ОК, практики. Забезпечити щоб курс «Педагогіки з основами педагогічної майстерності» передував курсу методики. 3. Посилити фахову підготовку майбутнього вчителя літератури. 4. Оприлюднювати на сайті ЗВО/кафедри програму атестаційного іспиту. 5. Продовжити увідповіднення обсягів практичної підготовки до рекомендацій стейкхолдерів та вимог Концепції розвитку педагогічної освіти. 6. Забезпечити достатню кількість вибіркових освітніх компонентів та реальне формування індивідуальної траєкторії здобувачів. Унормувати в локальних документах вибір дисциплін на 1 семестр. 7. Вивчити досвід інших ЗВО щодо організації практичної підготовки, розробки програм практики і переглянути зміст практик на ОП та програми практик, окреслити в них чіткий зміст практики (у т.ч. психолого-педагогічну складову), бази практики, критерії оцінювання тощо. 8. Продовжувати опитування студентів, забезпечити оприлюднення та врахування результатів цих опитувань під час наступного перегляду ОП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Передбачити на ОПП можливість національної кредитної мобільності 2. Продовжувати заохочувати здобувачів вищої освіти та НПП до участі у програмах міжнародної академічної мобільності. 3. Впроваджувати в університеті політику щодо визнання результатів неформальної освіти, заохочувати здобувачів вищої освіти до використання можливостей неформальної освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Продовжити проведення регулярних опитувань здобувачів за ОП для отримання точних даних про якість викладання на ОП. Здійснювати ретельне опрацювання та обговорення на засіданнях групи забезпечення результатів опитувань здобувачів щодо якості викладання за освітніми компонентами. 2. Регулярно оновлювати робочі програми дисциплін / силабуси, забезпечити включення в них актуальної і сучасної інформації, джерел, що видані за останні 5 років. зміст дисциплін педагогічного і методичного спрямування доповнити відповідно до сучасних тенденцій розвитку освіти Нової української школи.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Забезпечити умови для перевірки під час атестації у здобувачів досягнення всіх переданих в ОПП результатів навчання, оприлюднювати програму атестаційного іспиту. 2. Інформувати здобувачів ВО про програми перевірки наукових робіт на плагіат. 3. Систематично проводити опитування здобувачів ВО щодо їх задоволеності процедурами інформування, організації та проведення контрольних заходів.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Залучати носіїв мови, професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до організації й реалізації освітнього процесу за ОП, зокрема під час проведення аудиторних теоретичних та практичних занять на умовах оплати праці. 2. Посилити публікаційну активність НПП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Продовжити роботу ЗВО щодо створення достатніх умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою. 2. Активно використовувати матеріально-технічну базу ЗВО на ОПП (зокрема, лінгафонний кабінет).

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Дотримуватися процедури перегляду та оновлення ОП. Під час перегляду ОПП брати до уваги результати акредитації інших ОПП в ЗВО. 2. Включити до робочої групи з розробки та перегляду ОПП здобувачів та роботодавців. 3. Залучати до забезпечення якості освітньої програми та освітнього процесу студентське самоврядування, здобувачів вищої освіти, роботодавців. 4. Оприлюднювати результати опитувань стейкхолдерів стосовно зауважень та рекомендацій до ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Забезпечити своєчасне оприлюднення необхідних документів, розробок, проектів, силабусів, програм державної атестації, результатів опитувань для отримання повної інформації про ОП. 2. Підтримувати функціонування зворотного зв'язку під час обговорення проектів ОП. 3. Періодично висвітлювати результати громадського обговорення задля можливості ознайомлення стейкхолдерів. 4. Продовжувати підвищення рівня інформаційної прозорості освітньої діяльності в контексті її корисності для майбутніх, теперішніх здобувачів освіти, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ОПП_2021.pdf</i>	XlGaUuHqeIgc9Rn1ClEeFxFxHVtJufIQzygyaFVh9gv4 =
Додаток	<i>ОПП_2020.pdf</i>	bhB3UgR6O9xUsLXWIq7PIBBKVt4K5wl9H6kSOQ47 aZo=
Додаток	<i>ОПП_2018.pdf</i>	v/tTaV/g75t3RMgqGGhNGNsIUkwijyEMsgDVs+kdy LQ=
Додаток	<i>НП_2021.pdf</i>	+Wpu8ycBRyooFZJflPvhh4S99aYpVoPpzjn1BsPC+fo =

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ОСТРОВСЬКА КАТЕРИНА ОЛЕКСІЇВНА